ด่วนที่สุด
ที่ ยธ ๐๗๐๕.๓/ว๕๐๑๖

กรมราชทัณฑ์
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง แจ้งแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้ในเรือนจำจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด จำนวน ๑ ฉบับ

เนื่องด้วยขณะนี้ประเทศไทยยังคงอยู่ในช่วงฤดูฝน ร่องมรสุมกำลังพัดผ่าน ทำให้มีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องสะสมในหลายพื้นที่ และอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมหรือน้ำป่าไหลหลากตามมาได้ หากฝนยังคงตกลงมาแล้วเกิดการระบายไม่ทัน จะส่งผลให้มีปริมาณน้ำท่วมขังเพิ่มสูงขึ้น และเมื่อระยะเวลาผ่านไปน้ำจะมีการสะสมของเชื้อโรคและสกปรกมากขึ้น ซึ่งการสัมผัสน้ำดังกล่าวจะเพิ่มโอกาสป่วยด้วยโรค ที่มากับน้ำท่วม โดยโรคที่พบบ่อย ได้แก่ กลุ่มโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ เช่น โรคเยื่อบุตาอักเสบ หรือตาแดง โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต และโรคอุจจาระร่วง กลุ่มโรคที่มักเกิดตามมากับน้ำท่วม เช่น โรคฉี่หนู โรคไข้เลือดออก เป็นต้น

ในการนี้ เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด อาจเกิดขึ้นและแพร่ระบาดได้ในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด ให้เรือนจำทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ตรวจคัดกรองผู้ต้องขังที่มีอาการแสดง เช่น มีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก ไอ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ตาแดง ตาแฉะ ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก มีจุดแดงที่ผิวหนัง กรณีพบผู้ต้องขังป่วยอาการดังกล่าว ให้แยกผู้ต้องขังป่วยออกจากผู้ต้องขังรายอื่น ให้ยาลดไข้ โดยหลีกเลี่ยงยาในกลุ่มเอ็นเสด (NSAIDs) หากมีอาการที่รุนแรง เช่น หายใจเร็ว หอบ หายใจลำบาก เหงื่อออก หนาวสั่น หรือซึมลง ความรู้สึกสับสน อุณหภูมิในร่างกายต่ำกว่าปกติ ให้รีบส่งพบแพทย์ กรณีพบอาการและอาการแสดงอื่น เช่น ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก คัน แสบ หรือถ่ายอุจจาระเหลว หลายครั้งใน ๑ วัน ให้ส่งเข้ารับการรักษาทันที

๒. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังทราบ เรื่อง การเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบบ่อย ในช่วงน้ำท่วมและหลังน้ำลด เช่น โรคฉี่หนู โรคอุจจาระร่วง โรคเยื่อบุตาอักเสบ หรือตาแดง โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต และโรคไข้เลือดออก

๓. สำรวจแหล่งน้ำขัง เช่น บริเวณแอ่งน้ำบนดิน รางน้ำฝนที่อุดตัน บ่อน้ำอาบ ภาชนะที่มีน้ำขัง และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยการเทน้ำที่ขังออก ถ่ายน้ำขังทิ้ง ตักลูกน้ำทิ้ง นำฝามาปิดภาชนะ และใส่ทรายอะเบทในบ่อน้ำ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลายและเชื้อโรคที่ปนเปื้อนมากับน้ำ

/ ๔. หากทำ...

๔. หากทำกิจกรรมที่สัมผัสกับน้ำ ให้สวมอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมทุกครั้ง เช่น ใส่รองเท้าบูทยาว และถุงมือยาว เป็นต้น

๕. จัดระเบียบถังขยะ และกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคบริเวณน้ำท่วมขังเพิ่มขึ้น และเป็นเหตุก่อให้เกิดโรคที่มากับน้ำท่วม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเรือนจำถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิ สุธีวงศ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
กลุ่มงานเวชกรรมป้องกัน
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๓

ผู้ว่าราชการจังหวัด ๖๐ แห่ง

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ / เรือนจำจังหวัดกระบี่
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี / เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี / เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ / เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น / เรือนจำอำเภอพล
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี / เรือนจำจังหวัดจันทบุรี
๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท / เรือนจำจังหวัดชัยนาท
๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ / เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ
๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร / เรือนจำจังหวัดชุมพร / เรือนจำอำเภอหลังสวน
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย / เรือนจำอำเภอเทิง
๑๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ / เรือนจำอำเภอฝาง
๑๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง / เรือนจำจังหวัดตรัง
๑๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด / เรือนจำจังหวัดตราด
๑๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก / เรือนจำอำเภอแม่สอด
๑๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก / เรือนจำจังหวัดนครนายก
๑๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา / เรือนจำอำเภอบัวใหญ่ / เรือนจำอำเภอสีคิ้ว
๑๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช / เรือนจำอำเภอทุ่งสง / เรือนจำอำเภอปากพนัง
๑๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี / เรือนจำจังหวัดนนทบุรี
๑๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส / เรือนจำจังหวัดนราธิวาส
๑๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน / เรือนจำจังหวัดน่าน
๒๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ / เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ
๒๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ / เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ / เรือนจำอำเภอนางรอง
๒๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี / เรือนจำจังหวัดปทุมธานี / เรือนจำอำเภอธัญบุรี
๒๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ / เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี / เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี / เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี
๒๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา / เรือนจำจังหวัดพะเยา
๒๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา / เรือนจำจังหวัดพังงา / เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า
๒๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา / เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร / เรือนจำจังหวัดพิจิตร
๒๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก / เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก
๓๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ / เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ / เรือนจำอำเภอหล่มสัก
๓๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ / เรือนจำจังหวัดแพร่
๓๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต / เรือนจำจังหวัดภูเก็ต
๓๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม / เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
๓๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร / เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร
๓๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน / เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน / เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง

ผู้ว่าราชการจังหวัด ๖๐ แห่ง (ต่อ)

๓๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา / เรือนจำอำเภอเบตง
๓๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร / เรือนจำจังหวัดยโสธร
๓๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง / เรือนจำจังหวัดระนอง
๓๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด / เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด
๔๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี / เรือนจำอำเภอชัยบาดาล
๔๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน / เรือนจำจังหวัดลำพูน
๔๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย / เรือนจำจังหวัดเลย
๔๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ / เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ / เรือนจำอำเภอกันทรลักษณ์
๔๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร / เรือนจำจังหวัดสกลนคร / เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน
๔๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา / เรือนจำจังหวัดสงขลา / เรือนจำอำเภอนาทวี
๔๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล / เรือนจำจังหวัดสตูล
๔๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร / เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร
๔๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว / เรือนจำจังหวัดสระแก้ว
๔๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี / เรือนจำจังหวัดสระบุรี
๕๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี / เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี
๕๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย / เรือนจำจังหวัดสุโขทัย / เรือนจำอำเภอสวรรคโลก
๕๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี / เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี
๕๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี / เรือนจำอำเภอเกาะสมุย / เรือนจำอำเภอไชยา
๕๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ / เรือนจำอำเภอรัตนบุรี
๕๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย / เรือนจำจังหวัดหนองคาย
๕๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู / เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู
๕๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง / เรือนจำจังหวัดอ่างทอง
๕๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ / เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์
๕๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี / เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี
๖๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ / เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ

ด่วนที่สุด **บันทึกข้อความ**

ส่วนราชการ กรมราชทัณฑ์ กองบริการทางการแพทย์ โทร. ๐๒ ๙๖๗ ๓๓๕๓ ภายใน ๑๐๗ ๑๐๘

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๓/ ๒๕๐๗ **วันที่** ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง แจ้งแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน/สถานกักขัง และสถานกักกัน

เนื่องด้วยขณะนี้ประเทศไทยยังคงอยู่ในช่วงฤดูฝน ร่องมรสุมกำลังพัดผ่าน ทำให้มีฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องสะสมในหลายพื้นที่ และอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมหรือ น้ำป่าไหลหลากตามมาได้ หากฝนยังคงตกลงมาแล้วเกิดการระบายไม่ทัน จะส่งผลให้มีปริมาณน้ำท่วมขังเพิ่มสูงขึ้น และเมื่อระยะเวลาผ่านไป น้ำจะมีการสะสมของเชื้อโรคและสกปรกมากขึ้น ซึ่งการสัมผัสน้ำดังกล่าวจะเพิ่มโอกาสป่วยด้วยโรค ที่มากับน้ำท่วม โดยโรคที่พบบ่อย ได้แก่ กลุ่มโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ เช่น โรคเยื่อบุตาอักเสบ หรือตาแดง โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต และโรคอุจจาระร่วง กลุ่มโรคที่มักเกิดตามมากับน้ำท่วม เช่น โรคฉี่หนู โรคไข้เลือดออก เป็นต้น

ในการนี้ เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด อาจเกิดขึ้นและแพร่ระบาดได้ในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์ ได้กำหนดแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกันทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ตรวจคัดกรองผู้ต้องขังที่มีอาการแสดง เช่น มีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก ไอ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ตาแดง ตาแฉะ ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก มีจุดแดงที่ผิวหนัง กรณีพบผู้ต้องขังป่วยอาการดังกล่าว ให้แยกผู้ต้องขังป่วยออกจากผู้ต้องขังรายอื่น ให้ยาลดไข้ โดยหลีกเลี่ยงยาในกลุ่มเอ็นเสด (NSAIDs) หากมีอาการที่รุนแรง เช่น หายใจเร็ว หอบ หายใจลำบาก เหงื่อออก หนาวสั่น หรือซึมลง ความรู้สึกสับสน อุณหภูมิในร่างกายต่ำกว่าปกติ ให้รีบส่งพบแพทย์ กรณีพบอาการและอาการแสดงอื่น เช่น ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก คัน แสบ หรือถ่ายอุจจาระเหลว หลายครั้งใน ๑ วัน ให้ส่งเข้ารับการรักษาทันที

๒. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังทราบ เรื่อง การเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบบ่อย ในช่วงน้ำท่วมและหลังน้ำลด เช่น โรคฉี่หนู โรคอุจจาระร่วง โรคเยื่อบุตาอักเสบ หรือตาแดง โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต และโรคไข้เลือดออก

๓. สำรวจแหล่งน้ำขัง เช่น บริเวณแอ่งน้ำบนดิน รางน้ำฝนที่อุดตัน บ่อน้ำอาบ ภาชนะที่มีน้ำขัง และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยการเทน้ำที่ขังออก ถ่ายน้ำขังทิ้ง ตักลูกน้ำทิ้ง นำฝามาปิดภาชนะ และใส่ทรายอะเบทในบ่อน้ำ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลายและเชื้อโรคที่ปนเปื้อนมากับน้ำ

๔. หากทำกิจกรรมที่สัมผัสกับน้ำ ให้สวมอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมทุกครั้ง เช่น ใส่รองเท้าบูทยาว และถุงมือยาว เป็นต้น

๕. จัดระเบียบถังขยะ และกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคบริเวณน้ำท่วมขังเพิ่มขึ้น และเป็นเหตุก่อให้เกิดโรคที่มากับน้ำท่วม

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายสิทธิ สุธีวงศ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ๖๖ แห่ง

๑. เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
๒. เรือนจำพิเศษธนบุรี
๓. เรือนจำพิเศษพัทยา
๔. เรือนจำพิเศษมีนบุรี
๕. เรือนจำกลางกำแพงเพชร
๖. เรือนจำกลางขอนแก่น
๗. เรือนจำกลางเขาบิน
๘. เรือนจำกลางคลองเปรม
๙. เรือนจำกลางคลองไผ่
๑๐. เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
๑๑. เรือนจำกลางชลบุรี
๑๒. เรือนจำกลางเชียงราย
๑๓. เรือนจำกลางเชียงใหม่
๑๔. เรือนจำกลางตาก
๑๕. เรือนจำกลางนครปฐม
๑๖. เรือนจำกลางนครพนม
๑๗. เรือนจำกลางนครราชสีมา
๑๘. เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
๑๙. เรือนจำกลางนครสวรรค์
๒๐. เรือนจำกลางบางขวาง
๒๑. เรือนจำกลางปัตตานี
๒๒. เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
๒๓. เรือนจำกลางพัทลุง
๒๔. เรือนจำกลางพิษณุโลก
๒๕. เรือนจำกลางเพชรบุรี
๒๖. เรือนจำกลางยะลา
๒๗. เรือนจำกลางระยอง
๒๘. เรือนจำกลางราชบุรี
๒๙. เรือนจำกลางลพบุรี
๓๐. เรือนจำกลางลำปาง
๓๑. เรือนจำกลางสงขลา
๓๒. เรือนจำกลางสมุทรปราการ
๓๓. เรือนจำกลางสมุทรสงคราม
๓๔. เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี
๓๕. เรือนจำกลางสุรินทร์

ผู้บัญชาการเรือนจำ/ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ๖๖ แห่ง (ต่อ)

๓๖. เรือนจำกลางอุดรธานี
๓๗. เรือนจำกลางอุบลราชธานี
๓๘. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก
๓๙. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
๔๐. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น
๔๑. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี
๔๒. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา
๔๓. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง
๔๔. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
๔๕. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
๔๖. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา
๔๗. ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง
๔๘. ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง
๔๙. ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น
๕๐. ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง
๕๑. ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
๕๒. ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
๕๓. ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช
๕๔. ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา
๕๕. ทัณฑสถานหญิงกลาง
๕๖. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
๕๗. ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
๕๘. ทัณฑสถานหญิงธนบุรี
๕๙. ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
๖๐. ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
๖๑. ทัณฑสถานหญิงสงขลา
๖๒. สถานกักขังกลางจังหวัดตราด
๖๓. สถานกักขังกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๔. สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี
๖๕. สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด
๖๖. สถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๓/ ๒๔๐๑๙

ถึง เรือนจำจังหวัด/เรือนจำอำเภอ

กรมราชทัณฑ์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๓/ ๒๔๐๑๑ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕ เรื่อง แจ้งแนวทางการเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด

ฉะนั้น จึงขอส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการต่อไป

กองบริการทางการแพทย์
กลุ่มงานเวชกรรมป้องกัน
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๓
โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๒๑๔๖

เรือนจำจังหวัด/เรือนจำอำเภอ ๗๖ แห่ง

๑. เรือนจำจังหวัดกระบี่ / จังหวัดกระบี่
๒. เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี / จังหวัดกาญจนบุรี
๓. เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์ / จังหวัดกาฬสินธุ์
๔. เรือนจำจังหวัดจันทบุรี / จังหวัดจันทบุรี
๕. เรือนจำจังหวัดชัยนาท / จังหวัดชัยนาท
๖. เรือนจำจังหวัดชัยภูมิ / จังหวัดชัยภูมิ
๗. เรือนจำจังหวัดชุมพร / จังหวัดชุมพร
๘. เรือนจำจังหวัดตรัง / จังหวัดตรัง
๙. เรือนจำจังหวัดตราด / จังหวัดตราด
๑๐. เรือนจำจังหวัดนครนายก / จังหวัดนครนายก
๑๑. เรือนจำจังหวัดนนทบุรี / จังหวัดนนทบุรี
๑๒. เรือนจำจังหวัดนราธิวาส / จังหวัดนราธิวาส
๑๓. เรือนจำจังหวัดน่าน / จังหวัดน่าน
๑๔. เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ / จังหวัดบึงกาฬ
๑๕. เรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ / จังหวัดบุรีรัมย์
๑๖. เรือนจำจังหวัดปทุมธานี / จังหวัดปทุมธานี
๑๗. เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ / จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๑๘. เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี / จังหวัดปราจีนบุรี
๑๙. เรือนจำจังหวัดพะเยา / จังหวัดพะเยา
๒๐. เรือนจำจังหวัดพังงา / จังหวัดพังงา
๒๑. เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา / จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๒. เรือนจำจังหวัดพิจิตร / จังหวัดพิจิตร
๒๓. เรือนจำจังหวัดพิษณุโลก / จังหวัดพิษณุโลก
๒๔. เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ / จังหวัดเพชรบูรณ์
๒๕. เรือนจำจังหวัดแพร่ / จังหวัดแพร่
๒๖. เรือนจำจังหวัดภูเก็ต / จังหวัดภูเก็ต
๒๗. เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม / จังหวัดมหาสารคาม
๒๘. เรือนจำจังหวัดมุกดาหาร / จังหวัดมุกดาหาร
๒๙. เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน / จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๓๐. เรือนจำจังหวัดยโสธร / จังหวัดยโสธร
๓๑. เรือนจำจังหวัดระนอง / จังหวัดระนอง
๓๒. เรือนจำจังหวัดร้อยเอ็ด / จังหวัดร้อยเอ็ด
๓๓. เรือนจำจังหวัดลำพูน / จังหวัดลำพูน
๓๔. เรือนจำจังหวัดเลย / จังหวัดเลย
๓๕. เรือนจำจังหวัดศรีสะเกษ / จังหวัดศรีสะเกษ
๓๖. เรือนจำจังหวัดสกลนคร / จังหวัดสกลนคร
๓๗. เรือนจำจังหวัดสงขลา / จังหวัดสงขลา
๓๘. เรือนจำจังหวัดสตูล / จังหวัดสตูล

เรือนจำจังหวัด / เรือนจำอำเภอ ๗๖ แห่ง (ต่อ)

๓๙. เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร / จังหวัดสมุทรสาคร
๔๐. เรือนจำจังหวัดสระแก้ว / จังหวัดสระแก้ว
๔๑. เรือนจำจังหวัดสระบุรี / จังหวัดสระบุรี
๔๒. เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี / จังหวัดสิงห์บุรี
๔๓. เรือนจำจังหวัดสุโขทัย / จังหวัดสุโขทัย
๔๔. เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี / จังหวัดสุพรรณบุรี
๔๕. เรือนจำจังหวัดหนองคาย / จังหวัดหนองคาย
๔๖. เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู / จังหวัดหนองบัวลำภู
๔๗. เรือนจำจังหวัดอ่างทอง / จังหวัดอ่างทอง
๔๘. เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์ / จังหวัดอุตรดิตถ์
๔๙. เรือนจำจังหวัดอุทัยธานี / จังหวัดอุทัยธานี
๕๐. เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ / จังหวัดอำนาจเจริญ
๕๑. เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี / จังหวัดปราจีนบุรี
๕๒. เรือนจำอำเภอกันทรลักษณ์ / จังหวัดศรีสะเกษ
๕๓. เรือนจำอำเภอเกาะสมุย / จังวัดสุราษฎร์ธานี
๕๔. เรือนจำอำเภอชัยบาดาล / จังหวัดลพบุรี
๕๕. เรือนจำอำเภอไชยา / จังหวัดสุราษฎร์ธานี
๕๖. เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า / จังหวัดพังงา
๕๗. เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ / จังหวัดกาญจนบุรี
๕๘. เรือนจำอำเภอทุ่งสง / จังหวัดนครศรีธรรมราช
๕๙. เรือนจำอำเภอเทิง / จังหวัดเชียงราย
๖๐. เรือนจำอำเภอธัญบุรี / จังหวัดปทุมธานี
๖๑. เรือนจำอำเภอนางรอง / จังหวัดบุรีรัมย์
๖๒. เรือนจำอำเภอนาทวี / จังหวัดสงขลา
๖๓. เรือนจำอำเภอบัวใหญ่ / จังหวัดนครราชสีมา
๖๔. เรือนจำอำเภอเบตง / จังหวัดยะลา
๖๕. เรือนจำอำเภอปากพนัง / จังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๖. เรือนจำอำเภอฝาง / จังหวัดเชียงใหม่
๖๗. เรือนจำอำเภอพล / จังหวัดขอนแก่น
๖๘. เรือนจำอำเภอภูเขียว / จังหวัดชัยภูมิ
๖๙. เรือนจำอำเภอแม่สอด / จังหวัดตาก
๗๐. เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง / จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๗๑. เรือนจำอำเภอรัตนบุรี / จังหวัดสุรินทร์
๗๒. เรือนจำอำเภอสวรรคโลก / จังหวัดสุโขทัย
๗๓. เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน / จังหวัดสกลนคร
๗๔. เรือนจำอำเภอสีคิ้ว / จังหวัดนครราชสีมา
๗๕. เรือนจำอำเภอหล่มสัก / จังหวัดเพชรบูรณ์
๗๖. เรือนจำอำเภอหลังสวน / จังหวัดชุมพร

โรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด

๑. โรคฉี่หนู (Leptospirosis)

ลักษณะทั่วไปของโรค

โรคเลปโตสไปโรสิสหรือโรคไข้ฉี่หนู เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย Leptospira interogans เชื้อนี้สามารถพบได้สัตว์หลายชนิด แต่พบมากในหนู โดยเชื้อโรคในตัวหนูจะออกมากับปัสสาวะของหนู และปนเปื้อนอยู่ตามแหล่งน้ำ ซึ่งเชื้อที่อยู่ตามแหล่งน้ำ สามารถเข้าทางผิวหนังของผู้ป่วยที่มีบาดแผล หรือรอยถลอกที่ผิวหนัง และหากบริเวณบาดแผลไปสัมผัสกับน้ำที่มีเชื้อโรคฉี่หนู เชื้อโรคก็จะเข้าสู่ตัวผู้ป่วย ซึ่งตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ โรคฉี่หนู เป็นโรคที่ต้องเฝ้าระวัง และรายงานต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อภายใน ๗ วัน (ศูนย์กฎหมาย กรมควบคุมโรค, ๒๕๖๑)

อาการของโรค

อาการและอาการแสดงคือ ไข้สูง หนาวสั่น ปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรงโดยเฉพาะบริเวณขาและน่อง ตาแดง ไอแห้งหรือไอมีเสมหะปนเลือด บางกรณีอาจมีอาการทาง ระบบประสาท เช่น ปวดศีรษะรุนแรง คอแข็ง การรับรู้เปลี่ยนแปลง และในรายที่มีอาการรุนแรง อาจมีอาการไตวาย ปัสสาวะออกน้อยหรือไม่ออก การหายใจล้มเหลว ดีซ่านหรือเลือดออกผิดปกติตามอวัยวะ ต่าง ๆ เช่น อาเจียนเป็นเลือด ถ่ายอุจจาระ เป็นสีดำ ไอเป็นเลือดสด เป็นต้น

การติดต่อของโรค เชื้อสามารถติดต่อมาสู่คนได้ ๒ ทาง เช่น

๑. ทางตรง จากการสัมผัสกับอวัยวะที่ติดเชื้อของสัตว์ที่ป่วยหรือสัตว์นำโรค

๒. ทางอ้อม จากการสัมผัสกับน้ำหรือดินที่ปนเปื้อนเชื้อกับปัสสาวะของสัตว์ โดยเชื้อจะเข้าทางผิวหนังที่มีรอยแผลหรือเยื่อบุผิวหนัง เช่น ตา จมูก ปาก นอกจากนี้ยังติดต่อผ่านทางการทานอาหาร หรือดื่มน้ำที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคฉี่หนู

การป้องกันโรคฉี่หนู

๑. สวมรองเท้าบูท/อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม หากต้องสัมผัสกับน้ำ และดินที่ชื้นแฉะ ไม่เดินด้วยเท้าเปล่า เพื่อลดการเกิดบาดแผลและการสัมผัสกับน้ำที่อาจมีเชื้อก่อโรคเจือปนเปื้อนอยู่

๒. รับประทานอาหารที่สะอาด ปรุงสุกใหม่และอยู่ในภาชนะที่ปิดมิดชิด

๓. รักษาความสะอาดภายในที่อยู่อาศัย และจัดของให้เป็นระเบียบ เพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่ของหนู

๔. ให้รีบทำความสะอาดร่างกาย เมื่อลงไปในแหล่งน้ำต้องสงสัย

๒.ไข้เลือดออก (Dengue Fever)

ลักษณะทั่วไปของโรค

โรคไข้เลือดออกเดงกี เป็นโรคติดเชื้อไวรัสเดงกีที่มียุงลายเป็นแมลงนำโรค โรคนี้ได้กลายเป็นปัญหาสาธารณสุขในหลายประเทศทั่วโลก เนื่องจากโรคได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวางและจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างมาก

การติดต่อของโรค

เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี ที่มียุงลายเป็นพาหะนำโรค (ส่วนใหญ่เป็นยุงลายบ้าน)

/ อาการ...

อาการของโรค

มีไข้สูงลอย ๓๘.๕ -๔๑ องศาเซลเซียส หน้าแดง (flushed face) อาจตรวจพบคอแดง (injected pharynx) ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก จุดเลือดออกเล็กๆ กระจายอยู่ตามแขน ขา ลำตัว รักแร้ อาจมีเลือดกำเดาหรือเลือด ออกตามไรฟัน ในรายที่รุนแรงอาจมีอาเจียนและถ่ายอุจจาระเป็นเลือดซึ่งมักจะเป็นสีดำ (melena) อาการเลือดออกในทางเดินอาหาร ตับโตอาจกดเจ็บบริเวณชายโครงด้านขวา โดยผู้ป่วยจะไม่มีอาการน้ำมูกไหลหรืออาการไอ

การป้องกันโรคไข้เลือดออก

๑. ให้สำรวจแหล่งน้ำขัง และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

๒. ป้องกันยุงกัด โดยการทายากันยุง ใส่เสื้อผ้าให้มิดชิด นอนในมุ้งหรือใช้อุปกรณ์ป้องกันอื่น ๆ

๓. สังเกตอาการป่วย เช่น มีไข้สูงเฉียบพลัน และสูงลอยประมาณ ๒ - ๗ วัน ร่วมกับปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว หน้าแดง อาจมีจุดแดงเล็กๆ ขึ้นตามลำตัว แขน ขา คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และเบื่ออาหาร ส่วนใหญ่ไม่ไอ ไม่มีน้ำมูก กรณีรับประทานยาลดไข้ ควรใช้ยาพาราเซตามอล ห้ามใช้ยาในกลุ่มแอสไพริน หรือไอบูโปรเฟน เพราะจะทำให้เกล็ดเลือดเสียการทำงาน และระคายเคืองกระเพาะอาหารทำให้เลือดออกได้ง่ายขึ้น

๓.โรคตาแดง (Conjunctivitis)

ลักษณะทั่วไปของโรค

โรคตาแดงเกิดจากการติดเชื้อไวรัสหรือแบคทีเรีย แต่ที่พบส่วนใหญ่มักเป็นเชื้อไวรัส โดยเฉพาะเชื้อไวรัส adenovirus ซึ่งอาจเกิดพร้อมกับโรคหวัดหรือการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจ เช่น เจ็บคอ เนื่องจากการอักเสบของเนื้อเยื่อลำคอ

การติดต่อโรค

ระยะการติดต่อไปยังผู้อื่นคือ ประมาณ ๑๔ วัน โดยการสัมผัสกับน้ำตา หรือจากการใช้สิ่งของร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ จาน ชาม ผ้าเช็ดหน้า ที่เปื้อนเชื้อจากมือของผู้ป่วยแล้วขยี้ตา หลังผ่านไป ๒๔ - ๗๒ ชั่วโมง

อาการของโรค

ผู้สัมผัสจะเริ่มมีการอักเสบของเยื่อบุตา โดยมีอาการตาแดง ระคายเคืองตา ปวดตา น้ำตาไหล แสบตาเวลาถูกแสง มีขี้ตามากกว่าปกติ อาจมีเลือดออกใต้เยื่อบุตาขาวและมักเป็นสองข้าง อาการเลือดออกจะทุเลาภายใน ๗ - ๑๒ วัน โรคนี้สามารถหายเองได้ หากไม่มีการติดเชื้อแบคทีเรียซ้ำ แต่อาจมีอาการแทรกซ้อนทางระบบประสาทตามมาได้

การป้องกันโรคตาแดง

๑. ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ให้สะอาดอยู่เสมอ

๒. ไม่คลุกคลีใกล้ชิดหรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย

๓. ถ้ามีฝุ่นละอองหรือน้ำสกปรกเข้าตา ควรล้างตาด้วยน้ำสะอาดทันที

๔. อย่าปล่อยให้แมลงหวี่ หรือแมลงวันตอมตา

/ ๕. หมั่นดูแล...

๕. หมั่นดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้า ผ้าเช็ดหน้า ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ให้สะอาดอยู่เสมอ ส่วนผู้ป่วยโรคตาแดงไม่ควรขยี้ตา ระมัดระวังอย่าให้แมลงวันหรือแมลงหวี่ตอมตา การเช็ดขี้ตาให้ใช้กระดาษทิชชู่เช็ด ล้างมือด้วยน้ำและสบู่บ่อยๆ

๔.โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต

ลักษณะทั่วไปของโรค

มักพบในคนที่ต้องลุยน้ำและแช่น้ำเป็นเวลานาน ซึ่งพบบ่อยในช่วงที่มีน้ำท่วมขัง บริเวณเท้าจึงมีความชื้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดอาการเท้าเปื่อย ลอก คัน แสบ และอาจมีโอกาสติดเชื้อแบคทีเรีย หรือเชื้อราตามมาได้

การติดต่อโรค

๑. เกิดจากการติดเชื้อราในสายพันธ์ Dermatophytes ซึ่งสามารถเจริญเติบโตได้ดีในที่เปียกชื้น

๒. การใช้ของร่วมกับผู้ที่ติดเชื้อราสายพันธ์ Dermatophytes เช่น รองเท้า ถุงน่ำ ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น

อาการของโรค

แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ

๑. ระยะแรก ผิวหนังบริเวณเท้าจะมีลักษณะเปื่อย แดง ลอกเนื่องจากการระคายเคือง โดยยังไม่มีการติดเชื้อ

๒. ระยะที่สอง เป็นระยะที่ผิวหนังเปื่อยและลอกเป็นแผล อาจเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียหรือเชื้อรา

- การติดเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดอาการอักเสบ บวมแดง ร้อน เป็นหนอง และปวด
- การติดเชื้อรา จะทำให้มีอาการคัน ผิวเป็นขุยและลอกออกเป็นแผ่นสีขาว และอาจมีกลิ่นเหม็น ซึ่งหากปล่อยไว้นานอาจเป็นเรื้อรังและรักษาหายยาก แม้อาการจะดีขึ้นแล้วก็อาจกลับมามีอาการใหม่ได้ถ้าเท้าเปียกชื้นอีก

การป้องกันโรคน้ำกัดเท้า

๑. หลีกเลี่ยงใส่รองเท้า หรือถุงเท้าที่เปียกชื้นเป็นเวลานาน

๒. รักษาความสะอาดของเท้า และให้มีความชื้นน้อยที่สุด พร้อมซักถุงเท้าให้สะอาด ตากให้แห้งก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง

๓. สวมรองเท้าบูททุกครั้งที่ลุยน้ำ หากน้ำเข้ารองเท้าให้หมั่นเทน้ำออก

๔. หลังจากลุยน้ำให้รีบล้างเท้าให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ เช็ดให้แห้งโดยเฉพาะบริเวณซอกเท้า

๕. หากมีบาดแผลบริเวณเท้า ระมัดระวังไม่ให้แผลสัมผัสกับน้ำสกปรกที่ท่วมขัง หรือหากโดนน้ำสกปรกแล้วให้เช็ดทำความสะอาดแผลทันทีด้วยแอลกอฮอล์ ใส่ยาฆ่าเชื้อ และปิดแผลด้วยพลาสเตอร์กันน้ำ

๕.โรคอุจจาระร่วง (Diarrhea)

ลักษณะทั่วไปของโรค

โรคอุจจาระร่วงหรือท้องเสียเฉียบพลัน เป็นโรคที่พบได้ทุกเพศทุกวัย นิยามของท้องเสียโดย องค์การอนามัยโลก (WHO) คือ การถ่ายอุจจาระเหลวหรือเป็นน้ำตั้งแต่ ๓ ครั้งขึ้นไปใน ๒๔ ชั่วโมง หรือถ่ายเป็นมูกเลือด ๑ ครั้งขึ้นไปใน ๒๔ ชั่วโมง หากมีอาการท้องเสียรุนแรงอาจทำให้ผู้ป่วยสูญเสียเกลือแร่ สารน้ำ และช็อค ซึ่งทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ตามมาได้

/ สาเหตุ...

สาเหตุของโรค

สาเหตุที่ทำให้เกิดอาการท้องเสียเฉียบพลัน ในที่นี้จะแบ่งออกเป็นสาเหตุดังต่อไปนี้

๑. การติดเชื้อในระบบทางเดินอาหาร ไม่ว่าจะเป็น การติดเชื้อ แบคทีเรีย, ไวรัส, พยาธิ เป็นต้น

๒. การได้รับยาหรือสารพิษต่างๆ เช่น ยาปฏิชีวนะ ยาระบาย เป็นต้น

๓. โรคอื่นๆ ในระบบทางเดินอาหาร เช่น ไส้ติ่งอักเสบ เยื่อบุช่องท้องอักเสบ ลำไส้ขาดเลือด และการติดเชื้อ อื่นๆ นอกระบบทางเดินอาหาร เช่น เลปโตสไปโรสิส มาลาเรีย เป็นต้น

อาการของโรค

ผู้ที่ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงจะมีอาการถ่ายเหลว ๓ ครั้งขึ้นไป คลื่นไส้ อาเจียนบ่อย รับประทานอาหารไม่ได้ มีไข้สูง ปวดเมื่อยตามเนื้อตัว และกระหายน้ำมากกว่าปกติ

การป้องกันโรคอุจจาระร่วง

๑. รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่ด้วยความร้อน ไม่รับประทานอาหารแบบสุกๆ ดิบๆ และควรรับประทานอาหารภายใน ๒ ชั่วโมงหลังปรุงเสร็จ ควรล้างผัก ผลไม้ ให้สะอาดด้วยน้ำหลายๆครั้ง

๒. น้ำดื่มควรเป็นน้ำสะอาด และน้ำต้มสุก หรือน้ำบรรจุขวดที่ได้การรับรองจาก อย. ไม่นำน้ำแข็งที่ใช้แช่ของมารับประทาน

๓. ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งก่อนรับประทาน ก่อน - หลัง การเตรียมอาหาร และหลังขับถ่าย

๔. หลีกเลี่ยงการใช้มือ เขียง หั่นอาหารดิบและอาหารสุกร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดการปนเปื้อนเชื้อโรค

๕. เก็บอาหารให้ปลอดภัยจากแมลง หนู หรือสัตว์อื่นๆ

๖. กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลให้ถูกหลักสุขาภิบาล และถ่ายอุจจาระในส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

๗. ตรวจสอบ ควบคุม และปรับปรุงด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ เติมคลอรีนในแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ รวมถึงการดูแลควบคุมมาตรฐานน้ำประปา โรงงานผลิตน้ำแข็งให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อมูลจาก : สำนักโรคติดต่อทั่วไป/สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ กรมควบคุมโรค

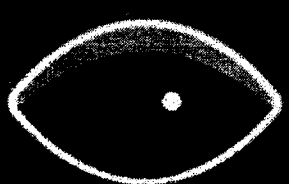
กระทรวงสาธารณสุข

วิธีป้องกัน
โรคที่มากับน้ำท่วม

○ โรคตาแดง

วิธีป้องกัน

ล้างตาด้วยน้ำสะอาด ไม่ควรขยี้ตา
และ แยกผู้ป่วยตาแดง
ออกจากผู้อื่น

○ โรคไข้เลือดออก

วิธีป้องกัน

กำจัดลูกน้ำ และแหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลาย ระวัง!!อย่าให้ยุงกัด
ทายากันยุง นอนในมุ้ง

○ โรคไข้ฉี่หนู

วิธีป้องกัน

หลีกเลี่ยงการลุยน้ำ ลุยโคลน
เป็นเวลานาน หากมีบาดแผล
ควรสวมชุดป้องกัน
เช่น ถุงมือยาง
รองเท้าบูท

○ โรคอุจจาระร่วง โรคอาหารเป็นพิษ

วิธีป้องกัน

รับประทานอาหารปรุงสุก
ดื่มน้ำสะอาด ล้างมือ
ก่อนรับประทานอาหาร
และหลังเข้าห้องน้ำทุกครั้ง

DDC
กรมควบคุมโรค

สายด่วน
1422

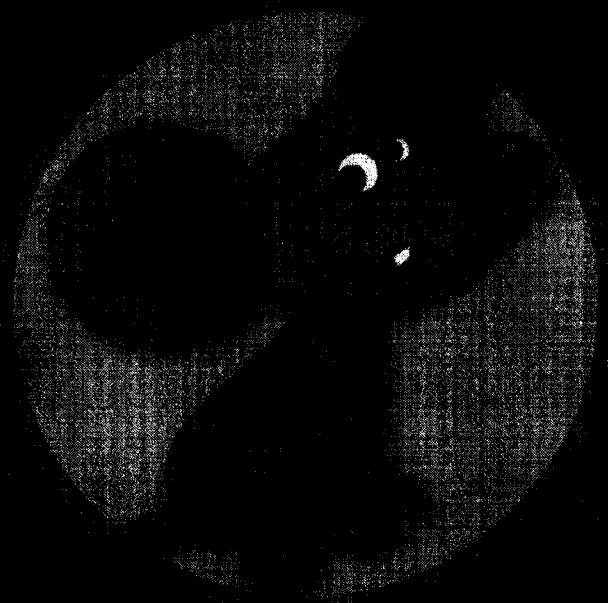
กรมควบคุมโรค

โรคไข้ฉี่หนู

เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน เกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย [illegible]

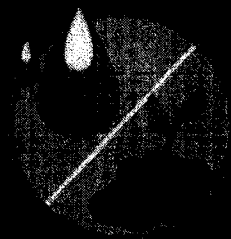
มี [illegible] เป็นแหล่งรังโรคที่สำคัญที่สุด และสัตว์เลี้ยง เช่น โค กระบือ สุกร สุนัข โดยเชื้อจะอยู่ในปัสสาวะของสัตว์

การติดต่อ

สัมผัสกับปัสสาวะ
หรือ อวัยวะของสัตว์
ที่มีเชื้อโดยตรง

สัมผัสกับน้ำ หรือ [illegible]
ที่ปนเปื้อนเชื้อ [illegible]
[illegible]

อาการ

มีไข้เฉียบพลัน ปวดศีรษะ เมื่อยตามตัว
โดยเฉพาะที่น่องและโคนขา คลื่นไส้
อาเจียน ท้องเสีย ตาแดง

เกษตรกร ชาวนา ชาวไร่ สัตวแพทย์
ชุมชนแออัด นักท่องเที่ยว ผู้ล่าสัตว์

การป้องกัน

- กำจัดหนูพร้อมๆกัน และ[illegible]
- สวมชุดป้องกันไม่ให้เชื้อโรค เข้าสู่ผิวหนัง เช่น รองเท้าบูท
- หลีกเลี่ยงการทำงานในน้ำ หรือ ถ้องลุยน้ำลุยโคลน เป็นเวลานาน
- รีบทำความสะอาดร่างกายโดยเร็ว [illegible]
- กินอาหารปรุงสุกใหม่ อาหาร ที่เหลือเก็บใส่ภาชนะให้มิดชิด ผัก ผลไม้ ควรล้างให้สะอาด หลายๆครั้ง ก่อนนำมาทาน

DDC
กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

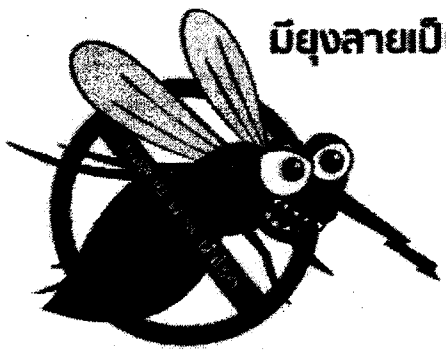
สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
Bureau of Risk Communication and Health Behavior Development

สายด่วน
กรมควบคุมโรค
1422

กรมควบคุมโรค

โรคไข้เลือดออก

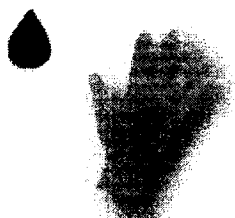
โรคไข้เลือดออก เกิดจากการติดเชื้อไวรัสเดงกี
มียุงลายเป็นพาหะนำโรค พบได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่

อาการ

ไข้สูงเฉียบพลัน
เบื่ออาหาร หน้าแดง
ปวดศีรษะ อาเจียน

มีผื่น จุดสีแดง
ขึ้นตามลำตัว แขน ขา
หรือฝ่ามือฝ่าเท้า

การรักษา

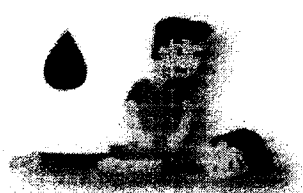
ให้ยาลดไข้ "พาราเซตามอล"
ห้ามใช้แอสไพริน

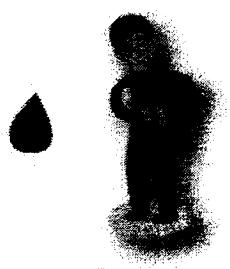
พยายามดื่มน้ำมากๆ หรือ
เติมเกลือแร่แทนน้ำเปล่า

ถ้ามีอาการปวดท้อง ซึมลง
กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น
ใช้ลด ให้รีบนำส่ง รพ. ทันที

มีภาวะช็อคช่วงไข้ลด
มือเท้าเย็น ชีพจรเบาและเร็ว

ตับโต มักกดเจ็บ
บริเวณชายโครงขวา

การป้องกัน

1. หากมีอาการ
น่าสงสัยควรรีบ
พบแพทย์

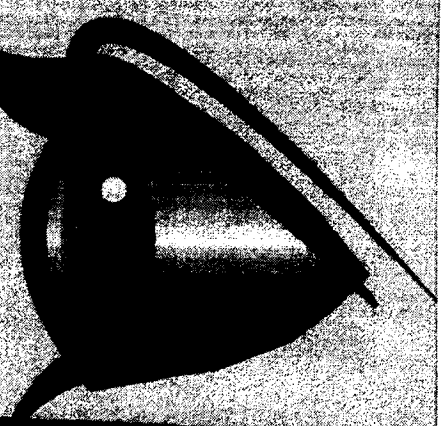
2. ป้องกันยุงกัด
นอนในมุ้ง หรือติดมุ้งลวด
ในบ้าน และกายากันยุง

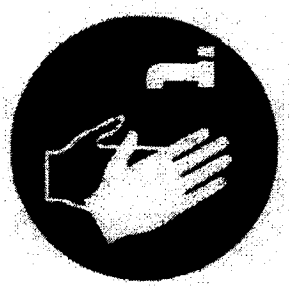
3. ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
กำจัดภาชนะที่มีน้ำขัง
ใช้ทรายกำจัดลูกน้ำ
และปรับปรุงภูมิทัศน์
รอบบ้านให้สะอาด

เคล็ดไม่ลับ ระงับโรคตาแดง

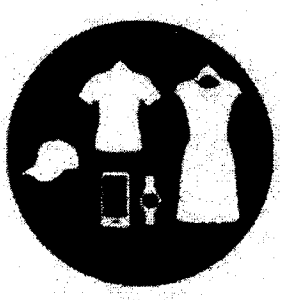
ไม่อยากตาแดง ต้อง

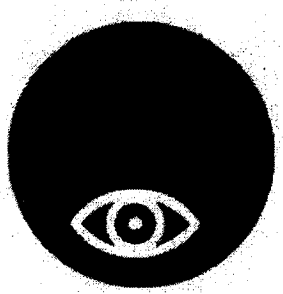
หมั่นล้างมือให้สะอาด
ด้วยน้ำและสบู่

ไม่ใช้มือขยี้ตา

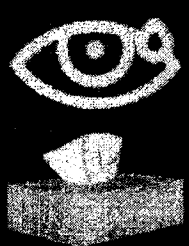

รักษาความสะอาดเสื้อผ้า/
ของใช้ส่วนตัว และไม่ใช้
สิ่งของส่วนตัวร่วมกัน

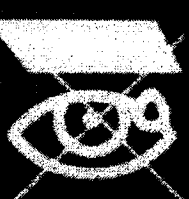

หากน้ำสกปรกเข้าตา
ควรล้างตาด้วย
น้ำสะอาดทันที

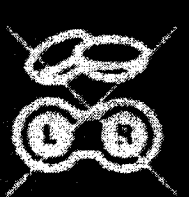
เมื่อมีอาการตาแดง

ใช้กระดาษชำระซับน้ำตา
หรือใช้ผ้าสะอาดที่
เช็ดขี้ตาและบริเวณขอบตา
แล้วทิ้งในที่ปิดมิดชิด

งดใช้คอนแทคเลนส์
จนกว่าอาการจะหายสนิท

งดว่ายน้ำ เลนส์
จนกว่าอาการจะหายสนิท

ใส่แว่นกันแดดเพื่อ
ลดการระคายเคืองจากแสง

ไม่ใช้ยาหยอดตาร่วมกัน

หากมีอาการปวดตารุนแรง ตาพร่ามัว หรืออาการตาแดงไม่ทุเลาภายใน 7 วัน ควรรีบไปพบแพทย์

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อุจจาระร่วง

โรคอุจจาระร่วง

คือภาวะที่มีการถ่ายอุจจาระเหลว 3 ครั้งติดต่อกัน หรือมากกว่าใน 1 วัน หรือถ่ายเป็นน้ำจำนวนมาก หรือถ่ายเป็นมูกเลือดแม้เพียง 1 ครั้งใน 1 วัน และอาจมีอาเจียนร่วมด้วย

สาเหตุเกิดจาก

การติดเชื้อแบคทีเรีย โปรโตซัว ไวรัส ปรสิตและหนอนพยาธิในลำไส้ จากการกินอาหาร และน้ำไม่สะอาด กินอาหารสุกๆดิบๆ ไม่ล้างมือให้สะอาด ก่อนการเตรียมหรือปรุงอาหาร ภาชนะใส่อาหารสกปรกมีการปนเปื้อนเชื้อก่อโรค

อาการ

ปวดท้อง
คลื่นไส้ อาเจียน
ถ่ายเหลว/ถ่ายเป็นน้ำ/มูกเลือด
อาจมีไข้ร่วมด้วย

การดูแลตนเองเบื้องต้น

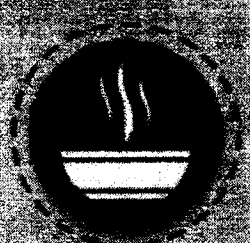
ดื่มสารละลายผงน้ำตาลเกลือแร่ เพื่อป้องกันการขาดน้ำ และเกลือแร่
กินอาหารอ่อนย่อยง่าย
หากอาการไม่ดีขึ้น ควรรีบพบแพทย์

หลีกเลี่ยงการใช้ยาหยุดถ่าย

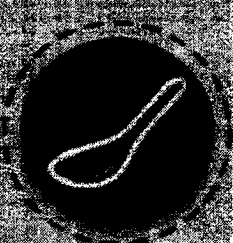

การป้องกันตนเอง

ล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาดก่อนปรุงและกินอาหาร
เลือกรับประทานอาหารที่สะอาด ปรุงสุกใหม่ๆ
อุ่นอาหารด้างมื้อให้ร้อนก่อนรับประทาน
ใช้น้ำสะอาดในการปรุงอาหารและล้างภาชนะ
ถ่ายอุจจาระลงส้วม และล้างมือหลังเข้าส้วมทุกครั้ง

กินร้อน

ช้อนกลาง

ล้างมือ

รู้ทันโรคน้ำกัดเท้า

แนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้ในเรือนจำ จากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด

.....

เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อที่พบจากภัยน้ำท่วมและหลังน้ำลด กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นการเฝ้าระวังป้องกันโรคและภัยสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นได้ในเรือนจำ ดังนี้

๑. ตรวจคัดกรองผู้ต้องขังที่มีอาการและอาการแสดง เช่น มีไข้สูง ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก ไอ เจ็บคอ น้ำมูกไหล ตาแดง ตาแฉะ ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก มีจุดแดงที่ผิวหนัง กรณีพบผู้ต้องขังป่วยอาการดังกล่าว ให้แยกผู้ต้องขังป่วยออกจากผู้ต้องขังรายอื่น ให้ยาลดไข้โดยหลีกเลี่ยงยาในกลุ่มเอ็นเสด (NSAIDs) เช่น ยาไอบูโพรเฟน (Ibuprofen) ยานาโปรเซน (Naproxen) หากมีอาการที่รุนแรง เช่น หายใจเร็ว หอบ หายใจลำบาก เหงื่อออก หนาวสั่น หรือซึมลง ความรู้สึกสับสน อุณหภูมิในร่างกายต่ำกว่าปกติ ให้รีบส่งพบแพทย์เพื่อการวินิจฉัยและรักษาโรคโดยเร็ว หากพบมีอาการและอาการแสดงอื่น เช่น ผิวหนังบริเวณเท้าเปื่อย ลอก คัน แสบ หรือถ่ายอุจจาระเหลว หลายครั้งใน ๑ วัน ให้ส่งเข้ารับการรักษาทันที เพื่อป้องกันความรุนแรงของโรคที่อาจเกิดขึ้น

๒. ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังทราบ เรื่อง การเฝ้าระวังและป้องกันโรคติดต่อที่พบบ่อย ในช่วงน้ำท่วมและหลังน้ำลด เช่น โรคฉี่หนู โรคอุจจาระร่วง โรคเยื่อบุตาอักเสบ หรือตาแดง โรคน้ำกัดเท้า หรือฮ่องกงฟุต และโรคไข้เลือดออก โดยให้เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ดูแลรักษาความสะอาดสิ่งของ และที่อยู่อาศัย สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมเมื่อทำกิจกรรมที่สัมผัสกับน้ำ รวมถึงการรักษาสุขอนามัย

๓. สำรวจแหล่งน้ำขัง เช่น บริเวณแอ่งน้ำบนดิน รางน้ำฝนที่อุดตัน บ่อน้ำอาบ ภาชนะที่มีน้ำขัง และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดยการเทน้ำที่ขังออก ถ่ายน้ำขังทิ้ง ตักลูกน้ำทิ้ง นำฝามาปิดภาชนะ และใส่ทรายอะเบทในบ่อน้ำ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลายและเชื้อโรคที่ปนเปื้อนมากับน้ำ

๔. หากทำกิจกรรมที่สัมผัสกับน้ำ ให้สวมอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสมทุกครั้ง เช่น ใส่รองเท้าบูทยาว และถุงมือยาว เป็นต้น เพื่อลดโอกาสป่วยด้วยโรคที่มากับน้ำท่วม แต่หากเท้าสัมผัสกับน้ำให้รีบล้างเท้าให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ พร้อมเช็ดให้แห้ง ไม่ปล่อยให้เท้าแช่น้ำท่วมขังนานๆ

๕. จัดระเบียบถังขยะ และกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคบริเวณน้ำท่วมขังเพิ่มขึ้น และเป็นเหตุก่อให้เกิดโรคที่มากับน้ำท่วม